

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-673/21-S

Název	Speciálně pedagogické centrum EDA, z. ú.
Sídlo	Táborská 458, 256 01 Benešov
E-mail	spc@eda.cz
IČ	03621405
Identifikátor	691007284
Právní forma	ústav
Zastupující	Mgr. Petra Mžourková
Zřizovatel	Raná péče EDA, o. p. s.
Místo inspekční činnosti	Táborská 458, 256 01 Benešov Filipova 2013/1, Chodov, 148 00 Praha 4
Termín inspekční činnosti	23. až 25. 6. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných poradenských služeb ve školském poradenském zařízení podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Speciálně pedagogické centrum EDA, z. ú. (dále „centrum“) zajišťuje speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku jako podklad pro doporučení podpůrných opatření pro účely vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále „klienti“) se speciálními vzdělávacími potřebami, a to zejména se zrakovým postižením. Dále poskytuje odborné psychologické, speciálně pedagogické a sociální poradenství i ambulantní individuální terapeutickou péči. V době inspekční činnosti

byli evidováni klienti především z Prahy, ale i vzdálenějších regionů vzhledem ke specifickému zaměření centra a v rámci práva na svobodnou volbu poradenského zařízení.

Činnost centra probíhá ambulantně na dvou pracovištích a návštěvami odborných pracovníků (dále „pracovnice“) ve školách, školských zařízeních i v rodinách klientů.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Poradenské služby jsou realizovány v pronajatém objektu, který umožňuje bezbariérový přístup. Zveřejnění základních informací o poskytování poradenských služeb, kontaktních údajích a o provozní době je přehledné a klientům vhodně přístupné z různých zdrojů. Poradenské služby jsou operativně poskytovány na základě vzájemné domluvy s klientem, z převážné části i během hlavních prázdnin. Podmínky a účel vybírání tzv. registračního a ročního poplatku jsou pro uživatele nastaveny zřetelně ve zveřejněném ceníku.

Organizační struktura odpovídá velikosti centra. Ředitelka prokazuje patřičné manažerské schopnosti především na řídicí a koordinační úrovni. Oblast odborného řízení účinně delegovala na vedoucí pracovníci centra. Poradenskou činnost zajišťuje plně kvalifikovaný tým pedagogických pracovníků (speciálních pedagožek). Tým byl v druhé polovině tohoto školního roku rozšířen o psycholožku, což významně přispělo k zajištění kompletních poradenských služeb samotného centra. Výše jejich pracovních úvazků je však pro poskytování komplexní nabídky poradenských služeb omezujícím faktorem. Předností týmu je pak vysoké pracovní nasazení a aktivní postoj k vzájemné podpoře a spolupráci. Pravidelně konané porady, neformální týmová jednání a především kazuistická setkávání přispívají k okamžitému řešení aktuálních problémů i získávání nových zkušeností. Další vzdělávání pedagogických pracovníků včetně péče o začínající je nastaveno funkčně, a to ve prospěch zkvalitňování poskytovaných poradenských služeb. Postupy hodnocení pracovníků jsou promyšlené a v praxi uplatňované.

Činnost centra vychází z zpracovaného dlouhodobého plánu, který je prakticky konkretizován v ročním plánu. Pravidelná a účinná evaluace koncepčních dokumentů podporuje plynulý chod centra. Vedení i jednotlivé pracovnice sledují a vyhodnocují zpětnou vazbu k poskytování poradenských služeb také na základě individuálních reakcí uživatelů. Další vnitřní předpisy odpovídají reálným potřebám centra. V praxi jsou účelně využívány pro zvýšení kvality podmínek i průběhu poskytování poradenských služeb. Naopak účinnost systému kontroly výsledků poradenských služeb je při stanovování podpůrných opatření méně efektivní.

Vedení centra systematicky usiluje o zajištění vhodných materiálních i prostorových podmínek na základě průběžného sledování a vyhodnocování. Některé prostory však ještě nejsou optimálně uspořádány. Pro realizaci poradenských služeb není aktuální dispoziční uspořádání pracoven a čekárny pro klienty zcela vhodné. Spektrum standardizovaných diagnostických nástrojů je dostatečně pestré a představuje dobrý základ pro poskytování kvalitních poradenských služeb. Centrum je vybaveno širokým sortimentem pomůcek (např. zvukové hračky, logopedické zrcadlo, Klokanův kufřík, Light box), které jsou účelně používány pro podpůrnou tyflopédickou diagnostiku, prevenci a reedukaci i pro zapůjčení klientům. Pro činnost centra je významná velmi úzká součinnost se zřizovatelem. Možnost využívat např. terapeutické místnosti, další kompenzační pomůcky i služební automobil má pozitivní dopad na kvalitu podmínek a dostupnost poskytování poradenských služeb.

Ke komplexnosti poskytování poradenských služeb přispívá efektivně definovaná síť četných kontaktů s neziskovými organizacemi a profesními skupinami působícími v oblasti péče o žáky se zrakovým postižením. Přínosná je také aktivní spolupráce centra s odborníky v oborech oftalmologie, klinické psychologie, zrakové terapie a speciální pedagogiky.

Centrum využívá ke zlepšení finančních podmínek poskytovaných poradenských služeb státní dotaci, dary soukromých osob a projektů. Finanční zdroje čerpá školské zařízení účelně a hospodárně zejména na zkvalitnění materiálních i personálních podmínek. V průběhu inspekční činnosti nebyla zjištěna zjevná bezpečnostní rizika ve vztahu ke klientům a prostředí centra.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Mezi speciální standardní činnosti centra patří prioritně speciálně pedagogická diagnostika zrakových funkcí, jejich rozvoj a zraková stimulace, propedeutika čtení a psaní zvětšeného černotisku. Centrum cíleně informuje klienty, jejich zákonné zástupce, ale i pedagogické pracovníky o dostupných kompenzačních pomůckách a zaškoluje je v jejich užívání. Dlouhodobě se daří naplňovat jeho priority v zajištění optimální podpory klientům. Kvalitu poskytovaných poradenských služeb prezentuje skutečnost, že k termínu inspekční činnosti nebyly zaznamenány negativní ohlasy či stížnosti klientů.

Žádosti o poskytnutí poradenské služby jsou vedeny pečlivě v evidenční knize. Přijímány jsou elektronickou i telefonickou formou, případně při osobní návštěvě klientů. Vzhledem k tomu, že část poradenských činností pracovníce centra uskutečňují v terénu, jsou podstatnou součástí jejich práce individuální konzultace s pedagogy, asistenty pedagoga nebo výchovnými poradci jednotlivých škol. Úzká součinnost s kmenovými školami klientů přispívá k efektivnímu průběhu poskytování poradenských služeb. Před zahájením diagnostického procesu jsou důsledně vyžadovány podrobné podklady o průběhu a podmínkách dosavadního vzdělávání klienta či vyjádření jiných odborníků. V důsledku ještě ne zcela stabilizované pozice psychologa jde zejména o podklady od klinických psychologů. Závěry těchto vyšetření však nejsou vždy respektovány při stanovení podpůrných opatření.

V samotném průběhu diagnostického procesu jsou účelně využívány vstupní informace získané z náhledů ve výuce, školních dotazníků i od zákonných zástupců klientů a dalších subjektů. V případě potřeby jsou doporučena další specializovaná vyšetření či návštěva jiných zařízení a organizací, a to s důrazem na zájem klienta. Po ukončení diagnostiky jsou zákonní zástupci edukováni, jak s klientem dále pracovat v domácím prostředí. Pozitivní dopad na individuální rozvoj žáka mají centrem nabízené, a často také využívané, individuální speciálně pedagogické edukace a reedukace v aktivní interakci se zákonnými zástupci. Ty jsou často realizované i v domácím prostředí, což zvyšuje jejich účinnost ve prospěch klienta a jeho sociálního prostředí.

Osobní spisy klientů jsou vedeny podle specifického systému, který není zcela přehledný. Z jejich obsahu je zřejmé, že největší podíl poradenských služeb představuje speciálně pedagogická diagnostika a vypracování zpráv a doporučení, případně doporučujících posouzení. Přestože jsou diagnostické metody pro speciálně pedagogickou diagnostiku voleny cíleně a většinou v souladu s účelem diagnostického procesu, rozmanitější využití dostupného spektra diagnostických nástrojů je pro centrum příležitostí ke zlepšení.

Výsledkem poradenské pomoci je v dané lhůtě vypracovaná zpráva a doporučení, případně doporučující posouzení. K nedostatkům, které byly v této oblasti zjištěny při předešlé inspekční činnosti, centrum přijalo preventivní opatření. Ve vybraném vzorku spisů převažovaly kvalitně zpracované výsledky poskytnuté poradenské služby, které byly velmi obsáhlé a podrobné. Formulace vyplývající ze závěrů byly dostatečně srozumitelné a přínosné pro vzdělávání klientů ve školách a školských zařízeních. Dílčí a ojediněle se vyskytující nedostatky neměly podle analýzy průběhu poskytování poradenských služeb negativní vliv na úroveň poskytované poradenské péče i vzdělávání klienta např. chybějící datum přijetí žádosti o poskytnutí

poradenské služby, neúplné informace o průběhu dosavadní poradenské péče a o podkladech, z nichž školské poradenské zařízení ve svých závěrech vychází, chybné sestavení identifikátoru znevýhodnění. Vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření a naplňování individuálních vzdělávacích plánů probíhá v dané lhůtě a ve výrazné součinnosti se školami v průběhu metodických návštěv a rovněž s podporou funkčně zpracovaných formulářů.

Při výjezdech do škol jsou aktivně edukováni také asistenti pedagoga, kterým jsou předávány praktické zkušenosti v oblasti prostorové orientace a samostatného pohybu, využívání kompenzačních pomůcek apod. V minulém a tomto školním roce byla v důsledku epidemické situace četnost výjezdů nižší.

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

- Byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti.

Silné stránky

- Podrobně zmapovaná a využívaná síť spolupracujících organizací se kladně promítá v kvalitě poskytovaných poradenských služeb,
- pozitivní interpersonální vztahy zvyšují kvalitu vzájemné spolupráce se všemi účastníky poradenského procesu,
- úzká součinnost centra s kmenovými školami klientů přispívá k efektivnímu průběhu poskytování poradenských služeb,
- systém péče o začínající pedagogické pracovníky je propracovaný a funkční.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká je míra využívání kompletního spektra standardizovaných diagnostických nástrojů,
- nedostačující je systém kontroly výsledků poskytovaných poradenských služeb.

Doporučení pro zlepšení činnosti poradenského zařízení

- Využívat širší škálu standardizovaných diagnostických nástrojů pro zvýšení efektivity poskytovaných poradenských služeb,
- zefektivnit kontrolní systém výsledků poskytovaných poradenských služeb,
- respektovat závěry posouzení jiných odborníků při stanovování speciálních vzdělávacích potřeb klienta,
- navýšit rozsah pracovního úvazku psychologa pro rozšíření služeb směrem ke komplexní péči o klienta.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského poradenského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského poradenského zařízení ve lhůtě do 60 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav k datu inspekce
2. Notářský zápis Zakladací listiny ústavu N 1433/2014, NZ 1366/2014 sepsaný 19. 9. 2014
3. Zápisy z porad SPC, školní rok 2020/2021
4. Vnitřní řád Speciálně pedagogického centra EDA, z. ú. s platností od 1. 1. 2021
5. Organizační řád SPC EDA s účinností od 1. 1. 2021
6. Dlouhodobá koncepce SPC EDA pro období 2019-2022, včetně příloh č. 1 a 2
7. Roční plán SPC EDA, školní rok 2020/2021
8. Výroční zpráva SPC EDA, z. ú. 2020
9. Osobní spisy dětí, žáků a studentů (vybraný vzorek)
10. Osobní spisy pedagogických pracovníků, školní rok 2020/2021
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2020/2021
12. Systém odměňování a motivace zaměstnanců, vnitřní předpis č. 2/2020 s platností od 1. 9. 2020
13. Plán zaškolení pracovníka SPC EDA
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, školní rok 2020/2021
15. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek, školní rok 2020/2021
16. Ceník Speciálně pedagogického centra EDA, z.ú. s platností od 1. 1. 2019
17. Seznam diagnostických nástrojů z 25. 6. 2021
18. Zpráva o přijatých opatřeních k prevenci zjištěných nedostatků při inspekční činnosti, čj. ČŠIS-1640/16-S
19. Protokol o kontrole, čj. ČŠIS-906/16-S
20. Webové stránky centra www.eda.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Chaloupková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petra Chaloupková v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Borůvková v. r.

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektor

Mgr. Zdeňka Dufková v. r.

PhDr. Marina Ulbertová, školní inspektorka

PhDr. Marina Ulbertová v. r.

V Praze 19. 7. 2021

Datum a podpis ředitelky školského poradenského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Petra Mžourková,
ředitelka školského zařízení

Mgr. Petra Mžourková v. r.

V Chodově 20. 7. 2021